

Zkušenosti mužů jako obětí domácího násilí

Tereza Ludvíková

Bakalářská práce
2025

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Tereza Ludvíková
Osobní číslo:	H22326
Studijní program:	B0111A190011 Sociální pedagogika
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	Zkušenosti mužů jako obětí domácího násilí

Zásady pro vypracování

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.
Vymezení terminologie a teoretických východisek z oblasti problematiky domácího násilí, domácího násilí u mužů a intervence v případech domácího násilí.
Příprava metodiky empirické části, zpracování projektu výzkumu a stanovení výzkumného problému.
Realizace kvalitativního výzkumu formou rozhovoru.
Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.
Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- BURIÁNEK, Jiří, Jiří KOVAŘÍK a Petra ZIMMELOVÁ, 2006. Domácí násilí: Násilí na mužích a seniorech. Praha: Triton. ISBN 80-7254-914-6.
- ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 2020. Domácí násilí: Nebezpečné rodinné vztahy ve 21. století. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-806-8.
- DALIGAND, Liliane, 2014. Násilí v partnerských vztazích. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0718-4.
- ŘÍHÁČEK, Tomáš, Ivo ČERMÁK a Roman HYTYCH, 2013. Kvalitativní analýza textů: čtyři přístupy. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-6382-8.
- ŠEVČÍK, Drahomír a Ludmila ČÍRTKOVÁ, 2011. Domácí násilí: Kontext, dynamika a intervence. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-690-2.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Radana Kroutilová Nováková, Ph.D.**
Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce: **13. ledna 2025**

Termín odevzdání bakalářské práce: **2. května 2025**

L.S.

Mgr. Libor Marek, Ph.D.
děkan

doc. Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 13. ledna 2025

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení bakalářské práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na bakalářské práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

Ve Zlíně, dne

.....
podpis autora

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce je zaměřena primárně na problematiku domácího násilí páchaného na mužích. Teoretická část se zaměřuje nejprve na domácí násilí obecně a poté na domácí násilí na mužích a intervenci domácího násilí. V praktické části se pomocí polostrukturovaných rozhovorů zabýváme zkušenostmi mužů s domácím násilím.

Klíčová slova: domácí násilí, muži jako oběti, pachatel, oběť

ABSTRACT

This bachelor thesis is focused primarily on the issue of domestic violence committed against men. The theoretical part focuses first on domestic violence in general and then on domestic violence against men and the intervention of domestic violence. In the practical part we focus on men's experiences with domestic violence by using semi-structured interviews.

Keywords: domestic violence, men as victims, perpetrator, victim

Ráda bych poděkovala vedoucí mé bakalářské práce Mgr. Radaně Kroutilové Novákové, Ph.D. za její odborné vedení, čas a ochotu, které mi věnovala při pomoci s mou bakalářskou prací. Dále bych také poděkovala účastníkům výzkumu za poskytnutí svých životních příběhů. Poděkování patří i mé rodině a všem mým blízkým, kteří mě podporovali v mém studiu.

OBSAH

ÚVOD.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 DOMÁCÍ NÁSILÍ	13
1.1 VYMEZENÍ POJMU DOMÁCÍ NÁSILÍ	13
1.2 PŘÍČINY DOMÁCÍHO NÁSILÍ	14
1.3 ZNAKY DOMÁCÍHO NÁSILÍ	14
1.4 FORMY DOMÁCÍHO NÁSILÍ	15
1.4.1 Fyzické násilí	15
1.4.2 Psychické násilí	15
1.4.3 Ekonomické násilí	16
1.4.4 Sociální násilí	16
1.4.5 Sexuální násilí	16
1.5 FÁZE DOMÁCÍHO NÁSILÍ	17
1.6 DŮSLEDKY DOMÁCÍHO NÁSILÍ	17
1.7 MÝTY O DOMÁCÍM NÁSILÍ	18
1.8 GENDEROVÝ ASPEKT	19
2 MUŽI JAKO OBĚTI DOMÁCÍHO NÁSILÍ	20
2.1 SPECIFIKA NÁSILÍ NA MUŽÍCH.....	20
2.2 ŽENY JAKO NÁSILNÉ OSOBY	21
2.3 PREVENCE V PŘÍPADACH DOMÁCÍHO NÁSILÍ NA MUŽÍCH	21
3 INTERVENCE V PŘÍPADACH DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	22
3.1 KRIZOVÁ INTERVENCE	22
3.2 ZÁKLADNÍ PRINCIPY KRIZOVÉ INTERVENCE	22
3.3 SPECIFICKÉ ZNAKY KRIZOVÉ INTERVENCE	23
3.4 FORMY KRIZOVÉ INTERVENCE	23
3.5 KRIZOVÁ INTERVENCE V PŘÍPADACH DOMÁCÍHO NÁSILÍ	24
3.6 ČINNOST INTERVENČNÍCH CENTER PRO OSOBY OHROŽENÉ DOMÁCÍM NÁSILÍM.....	24
3.7 SPECIALIZOVANÁ PRACOVISTĚ PRO OBĚTI DOMÁCÍHO NÁSILÍ	24
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	26
4 VÝZKUM.....	27
4.1 CÍLE VÝZKUMU	27
4.2 VÝZKUMNÉ OTÁZKY	27
4.3 DRUH VÝZKUMU	27
4.4 VÝZKUMNÝ SOUBOR	28

4.4.1	Způsob výběru	28
4.5	DESIGN VÝZKUMU	29
4.6	VÝZKUMNÁ TECHNIKA	29
4.7	ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ DAT	30
5	ANALÝZA DAT	32
5.1	INFORMANT 1 - VÝSLEDKY ROZHOVORU	33
5.1.1	Přehled hlavních témat rozhovoru s informantem 1	33
	Láska je slepá.....	33
	Temná stránka vztahu	34
	Odvaha odejít.....	36
	Lepší časy	36
5.2	INFORMANT 2 - VÝSLEDKY ROZHOVORU	37
5.2.1	Přehled hlavních témat rozhovoru s informantem 2	37
5.3	INFORMANT 3 – VÝSLEDKY ROZHOVORU	40
5.3.1	Přehled hlavních témat rozhovoru s informantem 3	40
5.4	SPOLEČNÁ TÉMATA	44
5.5	NA POČÁTKU VŠEHO	44
5.6	V PASTI	45
5.7	PÁD DO REALITY	46
5.8	SLUNCE PO BOUŘI	47
6	VYHODNOCENÍ VÝZKUMNÝCH OTÁZEK	48
	ZÁVĚR.....	50
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	51
	SEZNAM TABULEK.....	55
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	56
	SEZNAM PŘÍLOH.....	57

ÚVOD

Domácí násilí se řadí mezi velmi aktuální témata. Domácí násilí se nejčastěji odehrává doma za zavřenými dveřmi. Tento fenomén bývá nejvíce spojován s ženskými oběťmi a na mužské oběti se neklade tak velký důraz. Muži, kteří se stanou oběťmi domácího násilí se musí velmi často potýkat s předsudky, a to často vede k nízké míře nahlašování a také velmi nízké institucionální pomoci. Cílem této bakalářské práce je více přiblížit problematiku domácího násilí na mužích.

Toto téma jsme si vybrali z důvodu, že povědomí o násilí na mužích ve vztahu je malé. Toto téma je často zastiňováno domácím násilím na ženách či dětech. Informovanost o tomto fenoménu by mohla vést k lepšímu pochopení mužů, ale také k časnému rozpoznání násilí na mužích a také včasné pomoci. Zásadní je také informovanost sociálních pracovníků, kteří mohou v životech týraných mužů sehrát velkou roli při rozšiřování povědomí a informovanosti o mužích jako obětech domácího násilí. Základem je rozšiřování poznatků pracovníků v pomáhajících profesích o domácím násilí páchaném na mužích. Na základě výzkumného šetření se mohou pracovníci v pomáhajících profesích zaměřit na mužské klienty, kteří jsou pravděpodobně vystaveni ohrožení domácím násilím ze strany partnerky.

Teoretická část je rozdělena do 3 kapitol. První kapitola se zabývá charakteristikou domácího násilí a celým jeho procesem, kterým jsou příčiny, znaky, formy, fáze a důsledky domácího násilí, dále jsou zde popsány mýty domácího násilí a genderový aspekt.

Ve druhé kapitole je popsáno domácí násilí na mužích, jeho specifika a dopady a dále se tato kapitola zaměřuje na prevenci v případech domácího násilí na mužích.

Třetí kapitola se zaměřuje na intervenci v případech domácího násilí, pojmem, znaky a formami krizové intervence, a nakonec také popisuje činnost intervenčních center po osoby ohrožené domácím násilím a specializovaná pracoviště pro oběti domácího násilí.

Praktická část bakalářské práce je zaměřena na porozumění žité zkušenosti mužů jako obětí domácího násilí. Tato část byla vypracována pomocí kvalitativního výzkumu a byl zde uplatněn polostrukturovaný rozhovor.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 DOMÁCÍ NÁSILÍ

V této kapitole se budeme zabývat domácím násilím, které se odehrává v partnerských vztazích. Z výsledků výzkumů vyplývá, že každý pátý člověk zažil na vlastní kůži domácí násilí. Pouze sedm z deseti obětí se někomu svěřilo. Liší se to také podle pohlaví, kdy se ženy nejvíce svěřovaly někomu blízkému z okruhu rodiny či přátel a muži tyto věci obvykle s nikým neprobírali. (Právní prostor, 2022). Pozornost zde budeme zaměřovat na celý proces domácího násilí od jeho vzniku, až po důsledky. Zaměříme se zde také na mýty, které provázejí domácí násilí.

1.1 Vymezení pojmu domácí násilí

Domácí násilí má velké množství definic, které se u spousty autorů liší, velmi často je využívána jedna z širších definic, podle níž je násilí „*jakýkoli akt, který poškozuje oběť, což zahrnuje fyzické útoky, vyhrožování fyzickým násilím, psychické či emocionální násilí, sexuální násilí nebo vyhrožování sexuálním násilím, zanedbávání péče (v případě dětí), či chování zaměřené na kontrolu druhého.*“ (Gelles, 2003. s. 838). Další definici zde máme, že domácím násilím jsou všechny projevy fyzického, sexuálního a psychického násilí páchaného členy rodiny, mohou to být partneři, sourozenci, potomci či rodiče (Špatenková, Ševčík, 2011, s. 24). Domácí násilí bylo dlouhou dobu velké tabu – „*v dobrých rodinách se nic takového nemůže stát*“. Postupem času se ale názory změnily (Špatenková, Ševčík, 2011, s. 21). Právě ve vztahu k ohrožené osobě se změnila definice domácího násilí. V současnosti je akceptováno i to, že domácí násilí může v roli oběti postihnout nejen ženy, ale také muže, děti či seniory (Čírtková, 2008, s. 9). Domácí násilí se objevuje v rodině bez ohledu na socioekonomických, rasových, genderových charakteristikách zainteresovaných. Partnerské násilí se také objevuje napříč sociálními skupinami, kulturami a také obdobím (Daligand, 2014, s. 14). Osobou ohroženou domácím násilím tedy může být prakticky kdokoliv. Může to být plačící miminko, dvouleté batole, matka od dětí, nemohoucí senior, výrostek či bezúhonný manžel (Špatenková, Ševčík, 2011, s. 21).

Domácí násilí můžeme rozlišit na partnerské a mezigenerační. Mezigeneračním násilím je myšleno násilí, které směřuje od rodičů k dětem nebo naopak. Partnerské násilí je násilné chování, které se odehrává v intimních vztazích (Vargová, Pokorná, Toufarová, 2008, s. 9). Domácí násilí trvá obvykle delší časový úsek, kdy dochází k vyhrcozeným situacím, které se opakují a mají cyklický charakter (Stočesová, Čáp, 2020, s. 27). Většina obětí domácího násilí snáší násilí dlouhodobě, i více než tři roky (Topinka, 2016, s. 56)

1.2 Příčiny domácího násilí

Vznik domácího násilí podmiňuje velké množství faktorů, nemůžeme tedy určit konkrétní příčinu, vždy se totiž jedná o souhrn více vlivů, jedním z nich je **společnost**, která toleruje společnost vůči domácímu násilí, tabuizuje domácí násilí, okolí je lhostejné a také je velmi častý patriarchální náhled na rodinu. Jako další je zde **rodinná výchova**, do které spadá transgenerační přenos násilných vzorců jednání a také identifikace s agresivními vzory chování. Dalšími jsou **osobnostní charakteristiky násilníka**, těmi máme na mysli zvýšenou agresivitu, psychické problémy či psychiatrické onemocnění a také závislost na návykových látkách a poslední jsou zde **sociální situace vyvolávající stres**, kam zařazujeme ztrátu zaměstnání, s ní spojené finanční problémy a také sociální izolaci (Úlehlová a kol., 2009, s. 16).

1.3 Znaky domácího násilí

Je velmi těžké definovat domácí násilí bez charakteristických znaků, které přesně vymezují hranice daného fenoménu. Každý případ je ale jedinečný a neměl by se posuzovat podle plošných kritérií. Pokud některý znak chybí, neznamená to, že se nejedná o domácí násilí. Dále vyjmenované znaky nemusejí být vždy univerzálně platné, ale poslouží nám ke zorientování v daném tématu (Stočesová, Čáp, 2020, s. 28).

Prvním znakem je **dlouhodobost a opakování**. Z jednoho útoku nelze určit, zda jde o domácí násilí, může se ale jednat o jeho začátek. Druhým znakem je **eskalace**, která se od urážek přesouvá přes psychické srážení lidské důstojnosti, až k fyzickému napadání a závažným činům, které mohou ohrozit zdraví či život druhé osoby (Ševčík, Špatenková, 2011, s. 38). Třetím charakteristickým znakem domácího násilí je **rozlišování rolí na původce násilí a oběti**. To znamená, že ve vztahu, ve kterém se vyskytuje domácí násilí, jsou role jednoznačně rozděleny a v průběhu se nemění. V současné době ztrácí poslední jmenovaný znak všeobecnou platnost, protože pod pojmem domácí násilí může být zahrnuto i vzájemné násilí, kdy se role proměňují na základě situace. Čtvrtým znakem je **neveřejnost**, kdy domácí násilí probíhá na jakémkoliv privátním místě, které poskytuje dostatek soukromí a neumožňuje společenskou kontrolu. Pátý charakteristický znak je **blízkost osob**, což znamená, že domácí násilí neprobíhá mezi cizími lidmi, spíše naopak jsou aktéři lidé v partnerském nebo manželském svazku, případně mezi sebou mají jiné rodinné závazky. Mají společné materiální zázemí, ekonomickou vazbu či citové pouto. Posledním šestým

znakem je **cyklický charakter**, což znamená, že domácí násilí probíhá v opakujících se charakteristických cyklech (Stočesová, Čáp, 2020, s. 28-29).

1.4 Formy domácího násilí

Společným cílem všech forem domácího násilí je zpravidla udržet si kontrolu nad druhým člověkem. Aby tohoto jevu násilníci dosáhli, používají nespočet taktik, kterými je nejen ponižování, obviňování, zastrašování, izolování, ale také fyzické týrání (Ševčík, Špatenková, 2011, s. 47).

1.4.1 Fyzické násilí

Nejčastější a nejhrubší formou domácího násilí je fyzické násilí. Jedinec používá fyzickou sílu či hrozby násilím k zastrašení, poškození nebo také ohrožení druhé osoby (Ševčík, Špatenková, 2011, s. 47). Toto násilí bývá nejvíce očividné, oběť mívá často zjevná fyzická zranění, tím jsou myšleny modřiny, šrámy, zlomeniny, vnější a vnitřní krvácení či popáleniny. Také může dojít k traumatické ztrátě zubů či vlasů (Stočesová, Čáp, 2020, s. 30). „*Fyzické násilí zahrnuje široké spektrum chování, jehož cílem je ublížit, zastrašit, přivodit bolest, zranění a fyzické utrpení, např. fackováním, mlácením o zeď či o zem, udeřením pěstí, bití rukou či předměty (řemenem apod.), kopáním, kousáním, strkáním, znehybňováním (svazováním), škrcením, cloumáním či třesením, vytrháváním vlasů nebo ochlupení (z genitálií), pálením, ohrožováním bodnou či střelnou zbraní až po útok přímo ohrožující zdraví a život.*“ (Ševčík, Špatenková, 2011, s. 48-49).

1.4.2 Psychické násilí

Psychické násilí je navenek velmi těžko rozeznatelné, a proto je i mnohem hůře prokazatelné než fyzické násilí. Zahrnujeme sem různé strategie a techniky, které mají za cíl ovládat a ponižovat druhou osobu (Stočesová, Čáp, 2020, s. 31). Psychickým násilím je pronásledování, slovní útoky, nepřiměřená žárlivost nebo také ponižování (Buriánek, Podaná, 2023, s. 13). Může sem také patřit zastrašování, což jsou výhrůžná gesta, ničení věcí či zlé pohledy. Dále sem patří zvýšená kontrola, kam ohrožená osoba jde, s kým mluví, co říká, poté také omezování samostatnosti. Jako další zde máme ponižování a kritizování, čímž jsou nadávky, zpochybňování duševního zdraví, snižování schopností či zesměšňování. V neposlední řadě zde máme vydírání a vyhrožování, to znamená vyhrožování bitím, sebevraždou, vyvolávání pocitu viny a také vydírání přes děti a vnoučata. Nakonec sem může patřit i obviňování oběti za své chování či zlehčování a popírání násilí (NZIP, 2021). Velmi časté bývá také využívání

děti, což znamená, že se násilná osoba snaží přimět ohroženou osobu, aby se cítila provinile kvůli dětem a může také vyhrožovat, že děti už nikdy neuvidí. Tento druh domácího násilí může mít mnohem horší dopad, především na sebeúctu, sebedůvěru nebo také na sebevědomí (Ševčík, Špatenková, 2011, s. 49).

1.4.3 Ekonomické násilí

„Omezování přístupu k penězům, neposkytování prostředků na společnou domácnost či na děti, absolutní kontrola nad příjmy a výdaji, zatajování finanční situace společné domácnosti představuje další způsob, jak může násilná osoba získat moc a kontrolu nad ohroženou osobou.“ (Ševčík, Špatenková, 2011, s. 50). Může zde také patřit odebrání všech vydělaných peněz či vyžadování docházky do práce, dále sem také zařazujeme kritiku nízkého výdělku a manipulaci se společným majetkem bez souhlasu druhé osoby (Stočesová, Čáp, 2020, s. 33). Ekonomické násilí může být také to, že je oběti zamezováno disponovat vlastními či rodinnými finančními prostředky a jejich poskytování může být doprovázeno ponižováním (Voňková, Spoustová, 2016, s. 27).

1.4.4 Sociální násilí

Sociální násilí je především ve spojitosti se sociální izolací a redukcí životního prostoru. To může zahrnovat odpírání svobody pohybu, omezení nebo také úplný zákaz společenských styků, které zahrnují i bránění kontaktu s rodinou. Dále sem spadá kontrola textových zpráv, sociálních sítí či e-mailů. V extrémních případech násilník zakazuje oběti docházet do zaměstnání a vytváří se tak ekonomická závislost na násilné osobě (Stočesová, Čáp, 2020, s. 32-33). Vedlejší dopad může být ten, že se oběť nemá v zásadě komu svěřit a tím jsou také vyloučení, byť jen nepřímí svědci tohoto jednání (Voňková, Spoustová, 2016, s. 27).

1.4.5 Sexuální násilí

Sexuální násilí se nejčastěji objevuje mezi partnery. Muži se také stávají oběťmi sexuálního násilí, ale tato oblast je velmi obtížná empirickému zkoumání vzhledem k citlivosti dané problematiky (Špatenková, Ševčík, 2011, s. 51). Sexuálním násilím může být *„znásilnění, sexuální zneužití, donucení k sexu, k sexuálním praktikám, která druhý partner odmítá, a to násilím nebo výhrůzkami nebo odmítání sexu spolu s ponižujícími komentáři ke vzhledu partnera“* (Úlehlová a kol., 2009, s. 13).

Dalšími formami násilného jednání mohou být: sociální izolace, zastrašování, vyčerpávání, citové týrání, ekonomické týrání, vydírání a zneužívání práv „muže“ a práv „rodiče“ (Voňková, Spoustová, 2016, s. 27-28).

1.5 Fáze domácího násilí

Domácí násilí má určitý model. „*Fyzickému násilí podle Walkerové (1979) zpravidla předchází emocionální a psychické násilí, jež posléze fyzické násilí doprovází.*“ Mezi násilníkem a obětí se vytváří zvláštní pouto vzájemné závislosti, které ani jedné straně nedovoluje nerovný vztah opustit (Marvánová Vargová et al., 2016, s. 11).

Fázemi domácího násilí jsou **fáze napětí**, kdy během této fáze dochází k oslabení komunikace mezi partnery. Násilná osoba je v této fázi spíše pasivně agresivní, ale i tak může dojít ke křiku a nadávkám. Dochází k tomu, že se ohrožená osoba snaží předejít agresivnímu záchvatu násilníka, snaží se mu ve všech ohledech vyhovět (Ševčík, Špatenková, 2011, s. 54). Druhou fází je **fáze násilí**, tato fáze je relativně krátká, kdy může trvat od několika minut do několika hodin, eskaluje a následkem může být zranění a případně také smrt (Vargová, Pokorná, Toufarová, 2008, s. 37). Násilník oběť zastrašuje, snaží se ji zcela ovládnout a tyranizuje ji. Dochází k mlácení, strkání, škrcení nebo také ke znásilnění (Ševčík, Špatenková, 2011, s. 54). Ve třetí **fázi usmířování** násilníkovi dochází, že by jej oběť mohla chtít opustit, ale nechce přijít o plnou kontrolu nad ní, začne se tedy omlouvat a slibovat, že se změní. Velmi časté jsou dárky a květiny, které mají přesvědčit osobu, která nakonec uvěří slibům a podlehne. V případě neúspěchu dochází k vyhrožování sebepoškozováním či dokonce sebevraždou (Ševčík, Špatenková, 2011, s. 54). V poslední **fázi klidu** se násilník snaží navodit klidnou atmosféru, nedochází k žádným násilným incidentům. V průběhu této fáze projevuje násilník lítost, omlouvá se a slibuje, že už se násilí nebude opakovat. Může se také stát, že v některých případech se násilník neomlouvá a své násilné chování připisuje za vinu oběti (Vargová, Pokorná, Toufarová, 2008, s. 37). Tato fáze ale netrvá dlouho a problémy se postupně znovu objevují a eskalují a přerostou do fáze napětí, až se nakonec celý cyklus znovu opakuje. Tento cyklus může trvat týdny nebo také desítky let (Ševčík, Špatenková, 2011, s. 54).

1.6 Důsledky domácího násilí

Domácí násilí má mnoho negativních dopadů nejen na ohroženou osobu, ale také na svědky domácího násilí a také může mít dopad i na samotného původce. Každý člověk je jinak

citlivý a také jinak vnímá páchané násilí. Musíme tedy brát v potaz nejen objektivní následky, ale také i subjektivní pocity jednotlivých aktérů. Dopady mohou ovlivňovat osobnostní charakteristiky, intenzita, podoba i délka domácího násilí. Následky mohou mít krátkodobý či vleklý charakter nebo také chronický ráz. Důsledky poté mohou aktéry limitovat i v běžné náplni života (Stočasová, Čáp, 2020, s. 43-44). Kromě fyzické újmy mohou oběti prožívat také psychickou újmu, kdy se mohou objevovat nejružnější pocity, jako jsou vztek, šok, pocit studu či bezmoci. Dále mohou oběti v důsledku této události trpět různými fyziologickými či psychickými obtížemi, ke kterým patří nesoustředěnost, návaly úzkosti, výrazné změny nálad, poruchy spánku, ztráta chuti k jídlu či stažení se ze sociálních kontaktů. Psychické příznaky mohou v některých případech dlouhodobě přetrvávat a rozvinout se v tzv. posttraumatickou stresovou poruchu. Velmi důležité je proto včasné vyhledat odbornou pomoc (PČR, 2025).

1.7 Mýty o domácím násilí

Domácí násilí je od počátku spojováno s velkou řadou mýtů o jeho příčinách, pachatelích a obětech. Peters (2008) „*charakterizoval mýty jako představy o domácím násilí, které jsou mylné, ale rozšířeně vedou k bagatelizaci, popírání nebo stigmatizaci obětí.*“ Jedním z mýtů je ten, že **lidé, co páchají domácí násilí, trpí duševní poruchou a jsou duševně nemocní**. Pachatelé jsou jen velmi zřídka v medicinském nebo prvním smyslu nemocní, většinou jsou to nenápadní a sociálně integrovaní lidé. Dalším mýtem je, že **domácí násilí je důsledek konzumace alkoholu u násilné osoby**. Mnoho násilníků se dopouští domácího násilí i ve střízlivém stavu a samotný alkohol není příčinou domácího násilí. Někteří násilníci také využívají alkohol, jako ospravedlnění svých činů (Čírtková, 2020, s. 12, podle Peters, 2008). Jako další mýtus je, že **násilně se chovají jen muži vůči ženám**, kdy tento stereotyp můžeme pomalu zařadit k mýtům minulým. **Děti nevnímají domácí násilí**, je jedním dalším z mýtů. Můžeme říct, že děti nevnímají domácí násilí stejným způsobem, jako dospělí, ale rozhodně ho svým způsobem registrují. Je možné, že kognitivně mu nerozumí, ale na druhou stranu děti velmi citlivě a emočně prožívají atmosféru v rodině (Stočasová, Čáp, 2020, s. 47-48). Dále zde máme mýtus, že **násilí páchá ten, kdo se s násilím setkal v dětství**, ale ne každý, kdo se v dětství setkal s týráním, bude v dospělosti týrat druhého člověka. Vlastní zážitky s násilím mohou vést k násilnickému chování, to však neznamená, že osoba musí v násilí nevyhnutelně pokračovat, někdy mohou zkušenosti z dětství vést k mimořádně odmítavému postoji k násilí. Poslední mýtus zde máme ten, že **oběť domácího násilí lze snadno rozpoznat**. Tvrzení, že oběťmi domácího násilí se obvykle stávají osoby, které si nechají

vše líbit je mylné, oběťmi mohou být sebevědomí pracovně úspěšní lidé, kteří vystupují navenek dominantně, a proto nelze jednoznačně stanovit osobnostní profil oběti (NZIP, 2020).

1.8 Genderový aspekt

U mužů genderová socializace probíhá s podstatně větším důrazem na agresivitu a je také mnohem více disciplinární než u dívek. U chlapců dochází k povzbuzování k různým hrám s prvky agresivity a jsou také vybízeni k soutěživosti. Naopak u emocí socializace podléhá nejrozumnějším omezením (*“kluci nebrečí”*... atd.). U chlapců jsou také méně podporovány komunikační schopnosti než u dívek. Dívky jsou spíše socializovány s důrazem na péči o druhé lidi a pomoc druhým lidem. Dívky jsou tedy vedeny ke spolupráci než k soutěžení. Chlapci musí od raného věku dokazovat ostatním mužům svoji mužskou identitu (Buriánek a kol., 2006, s. 30).

2 MUŽI JAKO OBĚTI DOMÁCÍHO NÁSILÍ

Pokud se podíváme na domácí násilí na mužích můžeme vnímat fakt, že i muži se mohou stát obětí domácího násilí. Dnes se také uznává, že i ženy jsou v mnoha případech pachatelkami domácího násilí, minimálně tedy alespoň ve 3 procentech. U mužů můžeme velmi často vnímat tendenci k pozdnímu uvědomění si možné viktimizace. Většina mužů se velmi dlouho nevnímá, jako oběť a na neuspokojivý vztah nahlíží jako na soukromý problém (Čírtková, 2020, s. 134).

Muži se velmi často setkávají s překážkami při hledání pomoci, včetně nedostatečného ověřování ze strany rodiny a poskytovatelů služeb. (Garro et al., 2024). Je velmi důležité si uvědomit, že i když statistiky o domácím násilí páchaném na mužích jsou nižší než u žen, tak to neznamená, že je tento problém méně závažný (Enakele, 2019). V této kapitole se proto budeme zabývat násilím na mužích a jeho včasnou intervencí.

2.1 Specifika násilí na mužích

Násilí na mužích se liší od násilí na ženách tím, že incidenty u mužů jsou většinou strkání a nárazení. U mužů je podstatně menší pravděpodobnost, že utrpí zranění než u žen. Muži se nevidí jako oběti domácího násilí, pokud neutrpěli žádné zranění a nemají tak důvod hlásit tuto událost na policii nebo jiné oficiální instituce (Ševčík, Špatenková, 2011, s. 96-97). Domácí násilí u většiny mužů vyvolává pocit strachu a hanby, jejich maskulinní povaha tak způsobuje, že velká část násilí páchaného na mužích bývá nenahlášena (Enakele, 2019, s. 31).

Nejčastějšími důvody, kvůli kterými muži neoznamují domácí násilí tedy jsou, že muži se nedefinují jako oběť, zažívají stud nebo svůj problém vnímají jako „okrajový fenomén“, dále obávají se, že jim nikdo neuvěří, a nakonec budou stíháni oni sami a mají také strach ze zveřejnění, které by mohlo způsobit stigmatizaci v očích veřejnosti (Střídavka, 2016).

Existují také rozdíly ve formách domácího násilí, kdy muži bývají častěji vystavováni emocionálnímu násilí, kterým jsou nadávky a ponižování než fyzickému násilí, jako je házení věcí, kopání či vytrhávání vlasů. Dále dochází k využívání dětí, u kterého dochází k zamezení kontaktu s dítětem nebo dětmi a také snaha navést děti proti muži. Poslední formou jsou hrozby a zastrašování, ve kterém žena vyhrožuje muži, že jej opustí, o všechno ho připraví nebo také, že zamezí veškerý kontakt s dětmi (Ševčík, Špatenková, 2011, s. 98).

Muži, u kterých je větší pravděpodobnost, že budou týraní nebo bití jsou muži postarší či invalidní. Spouštěčem mohou být náročné životní situace. Někteří muži se také obávají, že by své ženě mohli ublížit, pokud by se, jakkoliv jejímu násilí bránili (Ševčík, Špatenková, 2011, s. 22).

2.2 Ženy jako násilné osoby

I ženy mohou být násilné osoby ve všech formách domácího násilí. Nejčastěji se objevují ve spojitosti se selhání pečující role, buď o seniory nebo handicapované. Mohou ale být také iniciátorky partnerského násilí. Zajímavým zjištěním je také to, že ženy, které jsou iniciátorky partnerského násilí jsou častěji závislé na alkoholu či trpí duševní poruchou nebo nemocí (Buriánek et al., 2015, s. 23). K této problematice nemáme dostatek informací primárně z důvodu, že muži se velmi neradi přiznávají, že stali oběťmi domácího násilí (Špatenková, Ševčík, 2011, s. 65).

2.3 Prevence v případech domácího násilí na mužích

V prevenci násilí na mužích by mělo doházet k odbourávání předsudků. Pro muže je velmi obtížné svěřit se rodině či blízkým přátelům z důvodu předsudků a mýtů, které se vážou na domácí násilí. Jedním ze stereotypů je „*kdyby to bylo skutečně tak hrozné, odešel by.*“ Podle výzkumu je ale odchod od násilného partnera velmi obtížný. Po prvních náznacích násilného chování, oběť chování partnera omlouvá a snaží se přijít na vysvětlení, proč by se nejbližší osoba obrátila proti ní. V pozdější fázi vztahu může dojít, až k sociální izolaci od okolí. Dalším stereotypem je, že „*muž je silnější, proto nemůže být fyzicky napaden ženou.*“ Někteří muži se bojí pouštět do fyzického střetu s partnerkou, a tak se raději nechají fyzicky napadnout (Buriánek et al., 2006, s. 31-32). „*Ženy se dopouštějí násilí pouze v sebeobraně.*“ Tento stereotyp vykresluje muže, jako agresory a tím vzniká strach vyhledat odbornou pomoc či zavolat policii. „*Jen úplný slaboch zažívá násilí ve vztahu.*“ Lidé, kteří se nachází v násilném vztahu, vyvíjejí velké úsilí, aby vztah vydržel a mohl fungovat. Pokud se muž ocitá takzvaně „pod pantoflem“ většinou nedostává od společnosti žádnou podporu ani pomoc (Buriánek et al., 2006, s. 32).

3 INTERVENCE V PŘÍPÁDECH DOMÁCÍHO NÁSILÍ

3.1 Krizová intervence

V této kapitole se zaměříme na krizovou intervenci v oblasti domácího násilí. Je velmi důležité se zaměřit nejen na proces domácího násilí, ale také na jeho intervenci, která může pomoci obětem domácího násilí se z něj dostat a také jej zpracovat. V této kapitole se budeme zabývat krizovou intervencí obecně, ale také krizovou intervencí v případech domácího násilí. Krizová intervence v případech domácího násilí se u mužů a u žen moc neliší, tudíž se budeme zabývat intervencí obecně. Nejprve si ale musíme vymezit, co tedy krizová intervence znamená.

Krizová intervence je tedy „psychoterapeutická služba a pomoc v přímém kontaktu nebo po telefonu zaměřená na akutní potíže postiženého nebo jeho blízkých osob (např. rodinných příslušníků) v naléhavých krizových situacích, jako je sebevražedný pokus, těžký předmanželský či manželský konflikt, předávkování drogou“ (Slovník cizích slov, 2025). Krizová intervence se soustředí na prvky klientovy minulosti či budoucnosti, které souvisejí bezprostředně s jeho krizovou situací. Odehrává se v rovině řešení klientova problému a překonávání jeho překážek (Vodáčková et al., 2007, s. 60). Krizová intervence může probíhat tváří v tvář, což znamená při osobním setkání klienta v krizi s krizovým interventem nebo dálkovou formou, tedy přes telefon, chat nebo videohovor (NEVYPUŠTĚ DUŠI, 2020).

3.2 Základní principy krizové intervence

Prvním principem je **bezpečnost**, která zahrnuje bezpečí jak fyzické, tak psychologické. Druhým principem je **podpora**, je to ujištění, že osoba není sama a že její pocity jsou v dané situaci normální, je to celkové poskytnutí emocionální podpory. Třetím principem je **stabilizace**, ve které se snažíme pomoci jedinci dosáhnout určitého stupně emoční stability využití technik uklidnění a zklidnění. Čtvrtý princip je **posouzení**, kdy se hodnotí potřeby jedince a závažnost krizového stavu. Pátým principem je **intervence**, což je zaměření se na řešení bezprostředních problémů a také snížení intenzity dané krize. Posledním šestým principem je **odkaz na další péči**, což zahrnuje poskytnutí informací o službách a dostupných zdrojích pro další pomoc a podporu (CETERAS).

Krizová intervence může být velmi vhodná právě pro osoby ve fázi separace od násilné osoby. Krizovou intervencí by pomoc obětem domácího násilí neměla končit, ale teprve začínat (Ševčík, Špatenková, 2011, s. 155).

3.3 Specifické znaky krizové intervence

Specifickými znaky krizové intervence jsou **okamžitá pomoc**, to znamená, že pomoc by měla být poskytnuta tak rychle, jak je to jen možné. Dalším znakem je **redukce ohrožení**, což je poskytnutí emocionální a materiální podpory, poskytnutí bydlení a zajištění pocitu bezpečí a pomoci. **Koncentrace na problém „tady a teď“**, dále také **časové ohraničení**, což jsou pravidelná setkávání, dalším znakem je také **intenzivní kontakt krizového intervenanta s klientem** a **aktivní a strukturovaný přístup krizového intervenanta** od trpělivého naslouchání až po direktivní zásah v situaci ohrožení zdraví nebo života. Posledním znakem je **individuální přístup**, kterým je myšleno to, že krize je subjektivní záležitost, a tak každý člověk potřebuje něco jiného (Hunyadiová, 2012, s. 39-40).

3.4 Formy krizové intervence

Podle typu kontaktu krizového intervenanta s klientem můžeme hovořit o prezenční formě pomoci a distanční formě pomoci. **Prezenční forma** pomoci je založena na osobní přítomnosti a zahrnuje **terénní služby**, které spočívají v přenesení procesu krizové intervence na místo, kde se nachází osoba, která je v krizi. Může tím být domov, nemocnice, škola nebo také místo, kde došlo k neštěstí nebo katastrofě. Jako další sem patří **ambulantní pomoc**, ta je poskytována klientům, kteří se osobně dostaví do ambulance či instituce, která je učena primárně k poskytování pomoci lidem v krizi. Klienti mohou vyhledat ambulantní pomoc, na základě svého uvážení, ale většinou jsou nasměrováni policií, linkou důvěry nebo pracovníky sociálních nebo zdravotnických institucí. Jako poslední sem patří **pobytové služby**, které slouží ke krátkodobému umístění klienta v krizi, nejlépe k zařízení tomu určeném v krizovém centru. Umístění klienta na „krizové lůžko“ pomáhá eliminovat rizikové faktory a umožňuje intenzivní koncentraci na řešení krize.

Distanční forma pomoci je proces krizové intervence, kdy je krizový intervenant vzdálen od klienta a je to tedy jakási pomoc „na dálku“. Patří sem **telefonická pomoc**, která nabízí klientům pomoc přes telefon. Jsou to obvykle linky důvěry, které mohou být specializované na určitou skupinu, jako jsou děti a mládež či armáda. Druhou formou **distanční pomoci** je

internetová pomoc, která se realizuje prostřednictvím internetu (Špatenková et al., 2017, s. 196-204)

3.5 Krizová intervence v případech domácího násilí

Cílem je to, aby osoby, které jsou ohrožené domácím násilím využily služeb intervenčních center, které plní také koordinační roli zprostředkovatele navazujících služeb pro osoby ohrožené domácím násilím. V intervenčních centrech pracují specialisté na problematiku domácího násilí a odborně proškolení specialisté z oblasti práv, psychologie a sociální práce. Osobám ohroženým domácím násilím se tak dostane kompetentní a komplexní pomoci (Špatenková et al., 2011, s. 115-116).

3.6 Činnost intervenčních center pro osoby ohrožené domácím násilím

Intervenční centra poskytují komplexní poradenskou službu, která spočívá v sociálněprávní, právní a psychologické pomoci osobám, které jsou ohrožené domácím násilím, kdy úzce spolupracují s Policií České republiky a s dalšími institucemi. Sociální služby v intervenčních centrech poskytují služby ambulantní, pobytové nebo služby terénní. Jedná se převážně o socioterapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv a při obstarávání osobních záležitostí, v některých případech také poskytují pomoc při zajištění ubytování a pomoc při zajištění stravy. Intervenční centra mají povinnost tyto služby poskytnout i bez policejního rozhodnutí, na požádání ohrožené osoby nebo na požádání jiných osob, kterými mohou být příbuzní osoby ohrožené. Intervenční centra mají nezastupitelnou roli v systému komplexní ochrany osob ohrožených domácím násilím a bez jejich existence by systém jako celek nefungoval (Špatenková et al., 2011, s. 113).

3.7 Specializovaná pracoviště pro oběti domácího násilí

Na prvním místě, na koho se jako oběť domácího násilí obrátit je policie, pokud policie násilnou osobu vykáže, uvědomí poté intervenční centrum. Pracovník intervenčního centra zkontaktuje osobu, která je v pozici oběti. Intervenční centrum je možné navštívit dle vlastního uvážení a nachází se v každém větším městě.

Jako další je zde Bílý kruh bezpečí, který poskytuje bezplatnou, odbornou a diskrétní pomoc obětem a také svědkům trestných činů, do kterých patří i domácí násilí. Osoby ohrožené domácím násilím mohou využít DONA linku, což je specializovaná služba telefonické krizové pomoci a jejích zřizovatelem je právě Bílý kruh bezpečí.

Jako poslední zde máme azylové domy, které se nacházejí v každém větším městě. V Praze také působí specializované občanské sdružení s názvem Acorus, které se zaměřuje na pomoc obětem domácího násilí. Mezi jeho základní služby patří, krizová pomoc, azylový dům, poskytování právních informací a odborné sociální poradenství (Brož, Vodáčková, 2015, s.139).

II PRAKTICKÁ ČÁST

4 VÝZKUM

V našem výzkumu se zaměřujeme na **porozumění žité zkušenosti mužů, jako obětí domácí násilí** a jak se promítá do jejich budoucích vztahů a života

Následující kapitola bude zaměřená na praktickou část naší bakalářské práce. Ve výzkumu se zaměřujeme na porozumění žité zkušenosti mužů s domácím násilím. Budeme se zabývat muži, kteří si domácím násilím prošli a ze vztahu odešli. Zaměřujeme se na to, jak se zkušenost s domácím násilím promítá do budoucího života a dalších vztahů. Pojmeme zkušenosti myslíme to, jakým způsobem se muži vypořádávají s domácím násilím a zda je to nějakým způsobem změnilo či posunulo.

4.1 Cíle výzkumu

Hlavním výzkumným cílem této bakalářské práce je porozumět žité zkušenosti mužů s domácím násilím.

Dílčím cílem je snaha popsat, jakým způsobem se jejich zkušenost promítá do současného života a dalších vztahů.

4.2 Výzkumné otázky

V naší bakalářské práci jsme zvolili jako design výzkumu interpretativní fenomenologickou analýzu. Tomu také podřizujeme formulaci výzkumných otázek, které zjišťují, jak muži vnímají nebo prožívají situaci a jaký jí přisuzují význam. Výzkumná otázka je zaměřena na porozumění individuální zkušenosti a jejímu významu (Řiháček, Čermák, Hytych, 2013, s. 12).

Hlavní výzkumná otázka: Jaké jsou zkušenosti mužů, kteří se stali obětí domácího násilí?

Dílčí výzkumná otázka: Jakým způsobem se zkušenost s domácím násilím promítá do současných vztahů a života?

4.3 Druh výzkumu

Pro zpracování praktické části jsme zvolili kvalitativní výzkum, který umožňuje jít do hloubky dané problematiky a jde o snahu přinést, co největší množství informací.

V kvalitativním výzkumu nejsou stanoveny hypotézy a není závislý na předem vybudované teorii. Formulujeme zde novou hypotézu či teorii. Jde zde o odhalení a porozumění tomu, o čem toho zatím moc nevíme (Švaříček, Šed'ová, 2007, s. 24).

Strauss a Corbinová (1999) uvádí, že nejčastějším zdrojem údajů v kvalitativním výzkumu bývají rozhovory, pro získání dat jsme tedy zvolili polo-strukturovaný rozhovor.

Polostrukturovaný rozhovor nám umožňuje získat detailní a komplexní informace o studovaném jevu (Švaříček, Šed'ová, 2007, s. 13).

Bližší informace najdeme v kapitole 2.5. Výzkumná technika

4.4 Výzkumný soubor

Interpretativní fenomenologická analýza pracuje spíše s nižším počtem informantů, kteří reprezentují zkoumaný fenomén. **Dále je také zásadní, aby byla při výběru informantů zachována homogenita vzorku** (Řiháček, Čermák, Hytych, 2013, s.13).

Zaměření výzkumu je natolik úzké, že již samo vymezuje potencionální informanty, což jsou v našem případě muži, kteří si prošli domácím násilím ze strany partnerky a v současné době mají buď nový vztah nebo jsou nezadaní (Řiháček, Čermák, Hytych, 2013, s. 14). Muže, kteří vztah ukončili jsme si zvolili z důvodu, že jsou schopni o své zkušenosti s domácím násilím hovořit. Výzkumný soubor tvoří muži starší 50 let. Rozhovor proběhl se 3 informanty. Proběhl formou osobního nebo on-line rozhovoru. Informanti nenavštěvovali žádné zařízení pro oběti domácího násilí a je to tedy pouze jejich subjektivní pohled. Z důvodu zachování anonymity jsou jména v tabulce anonymizována.

Tabulka 1 Výzkumný soubor

Jméno	Pohlaví	Věk	Délka vztahu
Informant 1	Muž	56	15 let
Informant 2	Muž	50	10 let
Informant 3	Muž	66	19 let

Zdroj vlastní

4.4.1 Způsob výběru

Výběr probíhal formou záměrného výběru. Je záměrný s ohledem na náš problém. Výběr závisí na tom, jak je definován náš výzkumný problém a také naše výzkumné otázky (Švaříček, Šed'ová, 2007, s. 73).

Naše informanty jsme vybírali podle toho, aby byli nositeli daného jevu, což je v našem výzkumu zkušenost s domácím násilím ze strany partnerky. Pokud jde o velikost dat

jednotlivých případů preferujeme v interpretativní fenomenologické analýze spíše bohatost dat jednotlivých případů nad jasné stanoveným počtem informantů.

Smith, Flowers a Larkin (2009) doporučují ze své zkušenosti vzorek o 3-6 informantech. Tento počet informantů nám umožňuje detailní analýzu jednotlivých případů (Smith, Flowers, Larkin, 2009, podle Řiháček, Čermák, Hytych, 2013, s. 14).

Oslovili jsme muže, kteří měli v minulosti zkušenosti s domácím násilím ze strany partnerky, ale v současné době jsou buď nezadaní nebo mají další vztah. Ozvali se nám tři muži, kteří splňovali kritéria k našemu výzkumu a s těmi poté proběhl rozhovor. Dva rozhovory proběhly formou telefonického rozhovoru a jeden osobně.

4.5 Design výzkumu

Designem výzkumu je interpretativní fenomenologická analýza. Zaměřením interpretativní fenomenologické analýzy je porozumění žité zkušenosti člověka. Pomáhá k detailnímu prozkoumání, jak člověk utváří význam své zkušenosti, a to nám také umožňuje porozumět jednotlivé události nebo procesu. IPA je přístup, který poskytuje více prostoru pro svobodu a kreativitu výzkumného procesu. Je vhodná, pokud chceme popsat a interpretovat, jakým způsobem nositel přisuzuje své zkušenosti význam (Řiháček, Čermák, Hytych, 2013, s. 9). V našem případě nás tedy zajímá cíl, jakým způsobem, se domácí násilí u mužů promítá do jejich života a současných vztahů.

4.6 Výzkumná technika

Při výběru metody sběru dat jsme zvolili polostrukturovaný rozhovor, protože je nejčastěji používanou metodou sběru dat IPA (Řiháček, Čermák, Hytych, 2013, s. 15). Polostrukturovaný rozhovor je typem hloubkového rozhovoru. Jedná se o nestandardizované dotazování jednoho účastníka výzkumu pomocí několika otevřených otázek. Otevřené otázky nám pomáhají porozumět pohledu jiných lidí a umožňují nám zachytit slova a odpovědi v jejich přirozené podobě (Švaříček, Šed'ová, 2007, s. 159)

Je to flexibilní metoda, která informantům umožňuje volně mluvit o tématu a reflektovat svůj postoj k němu. Výzkumník může současně sledovat, co se vynořuje v rozhovoru a co je důležité pro informanta, zároveň může rozhovor usměrňovat, aby nedošlo k odchýlení od tématu. Informant by měl mít dostatek prostoru a volnosti, aby mohl rozhovor směřovat k tomu, co mu připadá důležité (Řiháček, Čermák, Hytych, 2013, s. 15). Polostrukturovaný rozhovor vychází z předem připraveného seznamu otázek (Švaříček, Šed'ová, 2007, s.160).

Polostrukturovaný rozhovor je typem hloubkového rozhovoru. Jedná se o nestandardizované dotazování jednoho účastníka výzkumu pomocí několika otevřených otázek. Otevřené otázky nám pomáhají porozumět pohledu jiných lidí a umožňují nám zachytit slova a odpovědi v jejich přirozené podobě (Švaříček, Šedřová, 2007, s. 159)

Náš polostrukturovaný rozhovor sestával z 11 otázek, kdy se jednalo o otevřené otázky, aby měli informanti prostor volně rozvíjet a vyjadřovat své myšlenky.

4.7 Způsob zpracování dat

V našem výzkumu se budeme držet obecného analytického postupu IPA. Proces analýzy začíná vždy u prvního případu. Analýzu provádíme u každého případu samostatně, včetně identifikace témat, abychom tak zachovali individuální přístup ke každému případu. Vlivu předchozích analýz se nevyhneme, důležité ale je zachovat otevřenost v každé nové analýze a prostor pro objevování nových témat (Řiháček, Čermák, Hytych, 2013, s. 16).

Obecný analytický postup IPA dle Řiháčka, Čermáka, Hytycha, 2013, 17-23:

0. Reflexe výzkumníkovy zkušenosti s tématem výzkumu-zde je důležité reflektovat náš vztah k tématu výzkumu a uvědomění si vlastní motivace pro práci s určeným tématem.

1.Čtení a opakované čtení-naše pozornost musí být zaměřena výhradně na informanta, dívat se na svět jeho očima a jaké je to být v jeho kůži. Velmi důležité je také opakovaný poslech nahrávky.

2.Vytváření počátečních poznámek a komentářů-zde je velmi důležité zaměřit se na detaily a zachycovat vše, co je v textu zajímavé a důležité. Naším cílem je vytvořit detailní a komplexní poznámky k datům. Při čtení nejprve podtrháváme to, co považujeme za důležité a teprve poté přiřazujeme pro každý podtržený text vhodný popis. Text také čteme opakovaně.

3.Vznik témat-v této fázi naše poznámky a komentáře formulujeme do tzv. rodících se témat, zabýváme se zde více vlastními poznámkami než původním textem. Snažíme se zachytit kvalitu informantovi zkušenosti a vytvořit tak výstižná témata. Jako názvy témat můžeme využít metafory či citace informantů, a tak ještě více zakotvit analýzu v textu.

4.Hledání souvislostí mezi tématy-po zformulování témat se můžeme pustit do jejich vzájemného propojování a hledat to, jakým způsobem se k sobě vztahují. Tématům, které spadají do jedné oblasti dáme nadřazené jméno. Hledat vztahy mezi tématy můžeme tak, že

si sepíšeme chronologický seznam témat, podle toho, jak se objevovala v textu a poté vytvářet tematické shluky.

5. Analýza dalšího případu

6. Nacházení vzorců napříč jednotlivými případy-v této fázi se dostáváme k propojování jednotlivých analýz a snažíme se mezi nimi najít souvislost. Zásadní je v interpretativní fenomenologické analýze interpretace, kdy jdeme “za” to, co se bezprostředně objevuje v textu.

7. Presentace našich výsledků – interpretativní fenomenologická analýza zprostředkovává vyprávění z perspektivy témat a zároveň z perspektivy jednotlivých respondentů. Důležité je jasně rozlišit to, co řekl informant a to, co je naše interpretace. Při prezentaci výsledků můžeme začít shrnutím toho, co jsme zjistili, zprostředkujeme tak čtenáři přehled o fenoménu a poté mu detailně zprostředkujeme jednotlivá témata (Řiháček, Čermák, Hytych, 2013, s. 17-23).

5 ANALÝZA DAT

Jednotlivé použité fáze analýzy dat ve výzkumu:

Čtení a opakované čtení

Nejprve jsme si rozhovor přepsali a poté přečetli, abychom se dostali do kůže daných informantů, zaměřovali jsme se na intonaci hlasu a emoce v řeči informanta. Text jsme četli opakovaně.

Počáteční poznámky a komentáře

Dalším krokem bylo to, že jsme si z textu vybrali věty a části textu, které nám připadali důležité, ty jsme podtrhli a napsali k nim poznámky a komentáře, které nám přišly vhodné pro danou část textu.

Rozvíjení vznikajících témat

V této fázi se nám z poznámek a komentářů vynořovala rodící se témata. K vynořujícím se tématům jsme přiřazovali názvy, které souvisí s daným tématem.

Hledání souvislostí napříč tématy

Dalším krokem bylo, že z daných témat, které společně dávají smysl jsme vytvořili nadřazená témata. Pod které jsme zařadili daná témata. Využívali jsme jen témata, která se vztahovala k výzkumné otázce.

Analýza dalšího případu

Poté jsme se pustili do analýzy druhého a třetího rozhovoru, ve kterém jsme udělali to samé. Nakonec jsme hledali souvislosti a vzorce napříč rozhovory.

Hledání vzorců napříč tématy

V poslední fázi analýzy jsme hledali souvislosti mezi rozhovory a společná témata. Společná témata jsme potom popsali.

5.1 Informant 1 - výsledky rozhovoru

5.1.1 Přehled hlavních témat rozhovoru s informantem 1

Při analýze prvního rozhovoru nám vznikla 4 hlavní témata a 17 přidružených témat.

Tabulka 2 Seznam témat – informant 1

Láska je slepá	Temná stránka vztahu	Odvaha odejít	Lepší časy
Mladá láska	Fyzická agrese	Únik od reality	Minulost zůstane minulostí
Období harmonie	Dvě tváře (Jekyll a Hyde)	Prozření	Lepší „JÁ“
Růžové brýle	Psychický nátlak	Impulz k odchodu	Řídit se intuicí
Zaslepení	Ztráta sebekontroly		
	Impulzivní výbuchy hněvu		
	Ničení osobních věcí		
	Za zavřenými dveřmi		

Zdroj vlastní

Láska je slepá

Mladá láska

Informant zde vysvětluje, že se se svojí ženou potkali ve velmi mladém věku, ve svých šestnácti letech, takže počátek vztahu byl velmi pomalý. „*Seznámili jsme se v našich 16 letech, kdy ona pracovala u mojí maminky, tam ona u ní dělala, takže takhle jsme se seznámili.*“ Nejprve spolu 4 roky chodili a poté se vzali.

Období harmonie

Počátek vztahu byl velmi hezký a klidný, kdy toto období trvalo asi první tři roky. „*Samozřejmě to bylo pěkný a řeknu to tak, že první tři roky to bylo úplně fantastický.*“ Informant popsal, že to byla jeho první dívka, takže to bylo období, které si velmi užíval.

Růžové brýle

Objevovaly se zde první náznaky agresivnějšího chování, které bylo spíše verbální, což znamená nadávky. „*Jsem se někdy nestíhal divit, co z ní padá, ale samozřejmě, protože jsem byl zamilovanej...*“ Ale právě proto, že byl zamilovaný, tak tyto náznaky neviděl a nevnímal a nechal to být.

Zaslepení

Zmiňuje, že to tedy nepoznal velmi dlouhou dobu. Vlastně i dlouhou dobu po ukončení vztahu. „*Samozřejmě ještě k tomu dodám, já to nepoznal nikdy jo, já jsem to nepoznal až do toho natáčení toho dokumentu jo.*“ Poznal to tedy až poté, co poslal vyplněný dotazník a oslovili jej k natáčení dokumentu o domácím násilí, kdy se dozvěděl, že všechny prvky odpovídají tomu, že byl obětí domácího násilí.

Temná stránka vztahu

Fyzická agrese

V pozdější fázi vztahu se začala také objevovat fyzická agrese, kdy na něj žena útočila i různými předměty. „*Tak tam bylo, to se stalo asi dva roky po té vojně, že jsem hledal někde šroubovák jo, a zeptal jsem se jí, nevíš, kde ho mám? A vona najednou na mě běžela s s tím šroubovákem, tak jsem ji jakoby vykryl jo.*“ Nebo jej také napadla a chtěla o něj chtěla rozbít talíř. „*Tam o mě rozbila talíř, o hlavu, tak mi rozbila talíř o hlavu před ee dětma, pak se mi snažila dát pěstí, já jsem měl jakoby rozhadrovanej, to jsem měl zadrátovanou pusou a ona se mě snažila do té operovaný části dát pěstí.*“ Takže takovým způsobem vypadala fyzická agrese.

Dvě tváře (Jekyll a Hyde)

Zde informant zmiňuje, že se jeho žena chovala na veřejnosti, jako milá a kamarádká žena, ale doma byla agresivní. „*Navenek byla fantastická kamarádka, výborná bavička, ale v domácnosti to byla prostě jedna snůška výhružek.*“ Takže nikdo netušil, jaká doopravdy je.

Psychický nátlak

Ve vztahu se také objevoval psychický nátlak, kterým bylo ponižování a výhrůžky, ve kterých využívala děti. „*Ale jako tam byly věci typu, neuvidíš děti, děti nejsou tvoje jo, jseš nula, umíš hovno, nechala mě i sledovat, jestli chodím do práce a takovýdle věci se potom děly jo.*“ Chtěla také dostávat peníze „*Chtěla třeba, abych, abychom měli společnej účet jo, abych ji tam dával peníze na její účet.*“

Ztráta sebekontroly

Zde informant zmiňuje, že se musel také bránit, kdy svoji ženu uhodil, když na něj zaútočila. „*Profackoval jsem ji s prominutím jo, a to bylo poprvé, kdy byla takhle agresivní, že jsem se jako se musel bránit i fyzicky jo.*“ To, že ho žena donutila k tomu, aby ji uhodil jí vyčítá „*No, jestli myslíte ruční konfrontaci, tak to je to, co jí nejvíc vyčítám, že mě donutila se fyzicky bránit, že jsem byl hrubej taky, i když se říká, že na hrubej pytel, hrubá záplata.*“

Impulzivní výbuchy hněvu

Dále se ve vztahu objevovaly impulzivní výbuchy hněvu, kdy žena něco rozbila nebo se snažila něco rozbít, dokud se jí to nepodařilo. „*Třeba příkladem je, že my jsme měli takový skleněný výplně ve dveřích, klasicky v těch domácích, jak jsou domácí dveře do pokojů, tak ona s tím třískala tak dlouho, dokavad' to nevysypala.*“ Snažila se vybit si agresi, kde to šlo.

Ničení osobních věcí

Informant zmiňuje, že mu také brala osobní věci, které se snažila rozbít. „*Snažila se ty věci ničit ty, ke kterým jsem měl vztah...*“ Byl to například telefon či sbírka desek, kterou měl rád a některé věci také prodávala.

Za zavřenými dveřmi

Na otázku, jestli měl informant nějaké signály od okolí odpověděl, že ne protože to nikdo nevnímal i z toho důvodu, že byla na veřejnosti jiná než doma. „*Jenže on to nikdo nevnímal, nikdo nevěděl, co se nám doma děje, ono to bylo za zavřenými dveřmi, nikdo nevnímal, co se děje.*“

Odvaha odejít

Únik od reality

Informant se snažil uniknout z vypjatých situací tím, že odcházel z domu. „*Já jsem hrál fotbal ee ten fotbal v podstatě to byla, to byl takovej můj únik.*“ Což mu později žena také vyčítala.

Prozření

„*A poprvé jsem prozřel to, že to bylo v roce 2017, vemte si, že to je 2002 jsme skončili vztah a 2017 teprve jsem koukal na to, co se mi dělo.*“ Zmiňuje tedy, že si to, že byl obětí domácího násilí uvědomil, až po patnácti letech po ukončení vztahu.

Impulz k odchodu

Impulz byl ten, když přišel domů a tam seděli jeho rodiče i rodiče jeho ženy a konfrontovali ho s tím, že jí nedává peníze „*...začali na mě útočit, že jí nedávám peníze, ona jim řekla, že jí nedávám peníze na domácnost, což nebyla pravda jo.*“ Takže to byl okamžik, kdy si uvědomil, že už se svojí ženou nechce dál být a poté tedy ukončil vztah.

Lepší časy

Minulost zůstane minulostí

„*Takže takhle, ta hlavní myšlenka je v tom, že to, co se mi dělo, už se mi neděje a má na tom podíl, jak moje partnerka, tak já.*“ Snaží se tedy na minulost nemyslet a nechat ji být a žít spokojený a šťastný život, což se mu daří.

Lepší „JÁ“

Zde informant popisuje, že se snaží být lepším člověkem, být v novém vztahu hodný. „*To jsem hodnej, teda aspoň se o to snažím, nevím, jestli to teda moje partnerka současná řekne taky jako já, ale snažím se bejt hodnej.*“

Řídit se intuicí

Když se informant zpětně ohlédne, tak si uvědomuje, že měl odejít hned při prvních náznacích agresivního chování. „*...že tenkrát při tom prvním závanu před tou vojnou, měl z toho vztahu odejít.*“ Říká také, že „*Nejlepší lék proti násilníkům je s nima nebejt.*“

5.2 Informant 2 - výsledky rozhovoru

5.2.1 Přehled hlavních témat rozhovoru s informantem 2

Ve druhém rozhovoru nám při analýze vznikla 4 témata a 12 přidružených témat.

Tabulka 3 Seznam témat – informant 2

Klidný začátek	Toxický vztah	Pocit bezmoci	Přetrvávající bolest
Seznámení se	První náznaky agrese	Strach vrátit se domů	Ztráta naděje
Rychlý start	Fyzická agrese	Vyhození z domu	Mráz po zádech
Období harmonie	Psychický nátlak	Pokus bránit se	
	Staré zvyky		

Zdroj vlastní

Klidný začátek

Seznámení se

Poprvé se informant se svojí ženou seznámil v hospodě „*V hospodě jsme se potkali úplně poprvé...*“, kdy jeho kamarád chodil s její sestrou, takže poté se domluvili, že se znovu uvidí, a to byl tedy úplný začátek.

Rychlý start

Tento začátek vztahu byl velmi rychlý, protože krátkou dobu po jejich seznámení žena otěhotněla. „*Začátek byl, jakože takovej hodně rychlej, protože za tři měsíce jsme čekali miminko, takže jsme se pořádně jakože neznali.*“

Období harmonie

„*Ze začátku byla v pohodě, jakože byla v klidu.*“ Toto období vztahu bylo tedy klidné bez nějakých hádek.

Toxický vztah

První náznaky agrese

Období klidu ale netrvalo dlouho, po velmi krátké době se začaly projevovat první známky agrese. „*Tak po tech vlastně už, když byla těhotná, tak už začala řídit lehce.*“ Takže od té doby se násilí začalo projevovat.

Fyzická agrese

Fyzické násilí se také začalo projevovat velmi brzy, kdy ze začátku se to dělo jednou za měsíc a poté to bylo jednou za čtrnáct dní a poté už každý den. „*Ale, když chytla ten svůj amok tož to byla hrůza, to mně roztrhala tričko, na mně normálně skočila.*“ Také na něj útočila předměty „*...jsem měl nohy na konferenčním stolku, ona vzala litrovku sklinku a normálně mně tak řízla přes nohy...*“

Psychický nátlak

Jako psychický nátlak nejčastěji využívala dítě, kterým respondentovi vyhrožovala „*Když něco si chtěla vynutit, tak prostě aji třeba, když v noci spal syn, tak říkala, že ho jde vzbudit a poprvé jsem tomu nevěřil, ale šla a normálně ho vytáhla z postele.*“ Dokud neudělal, co chtěla, tak v nátlaku pokračovala.

Staré zvyky

Informant zde vysvětluje, že jeho žena v bývalém vztahu zažívala násilí a byla také násilná, takže byla zvyklá z bývalého vztahu na násilí. „*Že vlastně, když měla předchozí vztah, tak ti se řezali hlava nehlava...*“

Pocit bezmoci

Strach vrátit se domů

Informant jezdil z práce a postupem času se začal bát jezdit domů, protože nevěděl, co jej doma čeká a jakou jeho žena bude mít náladu. „*...vždycky jsem s hrůzou jezdil dom, co mě čeká...*“ a snažil se nemluvit a nic nevyvolávat, aby byl doma klid.

Vyhození z domu

Když byl informant doma, tak byl velmi často donucen odejít a byl v podstatě vyhozen z domu, takže chodil do hospody „*...večer už jsem byl někde na pivu, protože byla tak protivná, že v podstatě mě vyhodila aji.*“

Pokus bránit se

Informant zmiňuje, že když na něj žena zaútočila, tak se po čase snažil bránit. „*Zkoušel jsem to, jednou jsem jí zkusil dát facku a tož to byla hrůza potom, to byl amok, to jsem ju čtrnáct dní neviděl.*“ Zkusil to tedy jednou a poté už se raději nechal a jen jí držel ruce, když ho začala bít.

Přetrvávající bolest**Ztráta naděje**

Zde informant říká, že se po ukončení vztahu změnil a myslel si, že už si nikdy nikoho nenajde. „*No spíš jsem se, jakože trošku změnil, že spíš jsem už ani nemyslel, že někdy budu mít vztah.*“

Mráz po zádech

Žena bydlí daleko, takže ji velmi často nevidá, ale, když kolem něj párkrát prošla, tak měl mráz po zádech. „*Tak, když ju nevidím, tak je to v pohodě, ale když jako by kolem mě měla projít, tak to mi běhá mráz po zádech z toho člověka.*“ I po tak dlouhé době se s ní tedy nedokáže vidět a je mu to nepříjemné.

5.3 Informant 3 – výsledky rozhovoru

5.3.1 Přehled hlavních témat rozhovoru s informantem 3

Ve třetím rozhovoru nám při analýze vzniklo 5 témat a 18 přidružených témat.

Tabulka 4 Seznam témat – informant 3

Vztah bez lásky	Když domov bolí	Okamžik pravdy	Když děti odejdou	Cesta k uzdravení
Seznámení se	Lži a manipulace	Únik od reality	Ztráta kontaktu s dětmi	Odpuštění
Rychlý start	Násilí na dětech	Důkaz o lži	Bolest	Nové začátky
Vztah z povinnosti	Fyzická agrese	Impulz k odchodu		
Emocionální pouto s dětmi	Trauma dětí			
	Strach dětí z návratu matky			
	Dvě tváře (Jekyll a Hyde)			
	Snaha omluvit chování			

Zdroj vlastní

Vztah bez lásky

Seznámení se

Seznámení se proběhlo tak, že informant svoji ženu potkal v práci, kdy byla přidělena na stejnou ubytovnu jako on a postupně se sblížili. „Ubytovnu měla stejnou, takže mně jí tam vlastně nastěhovali, no, takže na tý ubytovně potom byla jenom ona a já.“ Takže takto proběhlo jejich setkání.

Rychlý start

Informant zmiňuje, že do ubytovny přišla v září a v lednu mu oznámila, že je těhotná, takže počátek vztahu byl velmi rychlý. „*Ona tam přišla vlastně v září jo, takže říjen, listopad, prosinec, no a v lednu mi oznámila, že je těhotná.*“ Takže poté se k němu vlastně přestěhovala, a tak proběhl začátek vztahu.

Vztah z povinnosti

Jeho vztah k ženě byl neutrální „*No vztah byl na začátku takovej neutrální, jako eee mně se ani neprotivila a ani mně nebyla jako sympatická.*“ Potkal ji ve 29 letech a myslel si, že je starý a že někoho musí mít „*...prostě já jsem si připadal, že už jsem jako starej, že už je mi 29...*“

Emocionální pouto s dětmi

Ze vztahu nechtěl odejít, protože měli dvě dcery, takže kvůli nim chtěl se ženou zůstat „*Když už máte dvě holky, který, který máte rád a který vás žerou a maj vás rádi, tak je strašně těžký utéct.*“ Nechtěl je opustit, protože je měl rád a ony jeho.

Když domov bolí

Lži a manipulace

Informant zmiňoval, že jeho žena byla velmi dobrá lhářka a manipulátorka, lhala mu o tom, že je těhotná „*V květnu mi přinesla průkazku jako těhotenskou, ale ale tam bylo, že je těhotná tři měsíce jenom, a ne vod ledna jo...*“ Poté také zmiňoval, že si vymýšlela různé lži „*...ona mně řekla, že její brácha ee dělá v nějakým podniku, kde ten nábytek vyrábí, ale tohle nikdy neexistovalo, ona si to celý vod začátku vymyslela...*“ Takže dokázala každého přesvědčit o svojí pravdě.

Násilí na dětech

Postupem času začala informantova žena být agresivní i na děti „*Zlomila jí ruku, protože ji mlátila přes záda a přes zadek a ona si tu prdelku si chránila tou rukou, což je to je normální, takže jí zlomila ruku...*“ Takže po tomto incidentu se bál děti nechávat se ženou samotné.

Fyzická agrese

Poté také docházelo k fyzické agresi, která se projevovala tak, že na informanta dokonce i vytáhla nůž „*...a protože byla vyšší než já a měla sílu, tak si, tak si na mě dovolovala i*

fyzicky, takže samozřejmě to byla vařečka, pak dokonce na mě vytáhla kuchyňské nůž jo.“
Takže fyzické násilí zde probíhalo velmi často.

Trauma dětí

Fyzické násilí probíhalo i před dětmi, které to občas viděly „*Nejhorší bylo, že to viděly děti a ty samozřejmě brečely, strašně brečely.*“ Takže to před dětmi neskrývala a pro ně musel být traumatický zážitek.

Strach z návratu matky

Děti se postupem času začaly bát návratu matky, a když slyšely, že přichází, tak plakaly „*...když ty děti slyšely, když jde odspoda po schodech, jak jako dechá nebo jak jde, tak už začínaly brečet v tom bytě, už měly strach, až otevře dveře...*“ Nevěděly, s jakou náladou přijde, tak se už předem bály. Poté už se ani na svoji mámu netěšily a ptaly se, jestli se musí vracet domů.

Dvě tváře (Jekyll a Hyde)

Tím, že byla žena dobrá manipulátorka, takže dokázala skrývat i to, jak se chová doma „*...to prostě byla žena dvou tváří, jako Jekyll a Hyde...*“ a informant také zmiňoval, že na veřejnosti se chovala příjemně a přátelsky k ostatním lidem a doma nastávalo agresivní chování. „*Na veřejnosti úplně jinej člověk, že dokonce bylo, že kamarádi, ty jo, ty se máš, ty seš, ty ses dobře oženil...*“ V očích lidí to tedy byla milá žena a dobrá přítelkyně.

Snaha omluvit chování

I když se snažil obhájit její chování a měl s ní i soucit, že má v životě smůlu, tak postupem času zjistil, že na něj dělá podrazy a lže mu. „*já jsem strašně dlouho to vnímal, že že prostě to je člověk, kterej má v životě smůlu, že se jí lépe smůla na paty...*“

Okamžik pravdy

Únik od reality

Informant zmiňoval, že aby uklidnil situaci, když byla žena agresivní, tak odcházel z domu „*...tak jsem třeba odcházel na zahradu, která byla asi 100 metrů eee, jako do chaty...*“, zůstávalo tam většinou celou noc, aby si byl jistý, že se žena uklidnila a může se vrátit. Chtěl tak ochránit děti, i když se bál, aby jim neublížila, ale zároveň odejít z domu od vypjaté situace, aby se situace uklidnila.

Důkaz o lži

Ke konci vztahu informant svoji ženu konfrontoval s tím, že lže a také to dokázal. „...*jo já jsem jí to dokázal jo a ona pak k tomu neměla, co říct...*“ Takže mu poté neměla co říct, protože to byla pravda a bylo to nevyvratitelné.

Impulz k odchodu

Impulzem k odchodu byly děti, které už nechtěly s mámou zůstat „...*eee vlastně ty děti řekly, tatínku a musíš s ní být, tak se odstěhujeme...*“ Takže na základě toho, že děti už nechtěly doma zůstat se nakonec všichni odstěhovali pryč.

Když děti odejdou

Ztráta kontaktu s dětmi

Po ukončení vztahu se ženou, děti žily s informantem, ale teď později v dospělosti s ním už nechtějí mít nic společného a nevidají se s ním. „...*já nevím co, já nevím, proč se se mnou nebví, proč mě nechtěj vidět.*“ Nevolají mu, ani se s ním nevidají a nekomunikují, nemůže také ani vidat svoji vnučku.

Bolest

Největší bolest pro informanta je právě to, že ho jeho děti nechtějí vidět, i když se o ně v dětství staral. „...*ty nejhorší pocity jsou, že vlastně celý život se člověk jako nadstandartně staral o své děti.*“ Takže největší bolest nepocituje ze bývalého vztahu se svojí ženou, ale kvůli dětem, které s ním nechtějí mít nic společného.

Cesta k uzdravení

Odpuštění

Informant říkal, že svojí bývalé ženě odpustil, po rozvodu si jí pomáhal s nábytkem, když potřebovala. „...*tak pak já jsme tam s tou starší jezdili a už jsem jí třeba smontoval nábytek...*“ Zmiňoval také, že kdyby ji teď potkal, tak si s ní i zajde na kávu a popovídá si s ní.

Nové začátky

Informant nezavrhl po svojí zkušenosti s domácím násilím ženy a teď má šťastný vztah, u kterého doufá, že je do konce života „*I když jsem žil jako pod takovou nadvládou ženy, tak jsem, tak jsem na ženy nikdy nezanevřel...*“ Na minulost se snaží nemyslet a snaží se žít dál.

5.4 Společná témata

V této části analýzy jsme se zaměřili na souvislosti mezi rozhovory. Mezi všemi vynořenými tématy v jednotlivých rozhovorech jsme hledali vzájemné souvislosti, které jsme následně propojovali. V rámci analýzy a hledání souvislostí mezi jednotlivými rozhovory se nám vynořila tato společná témata.

První téma **Na počátku všeho**, druhé téma má název **V pasti**, třetí téma nese název **Pád do reality** a poslední téma bylo nazváno **Slunce po bouři**. Jednotlivým členům jsme při popisu přiřadili zkratku a číslo pro lepší přehlednost, tedy I1, I2 a I3.

Tabulka 5 Společná témata

Na počátku všeho	V pasti	Pád do reality	Slunce po bouři
------------------	---------	----------------	-----------------

Zdroj vlastní

5.5 Na počátku všeho

Zde se zabýváme tím, jak se vztah vyvíjel na začátku, jak došlo k seznámení a jaký byl vztah na počátku a zda se objevovaly nějaké náznaky agrese.

Počátek vztahu bývá vždy obdobím harmonie. Všichni informanti uvedli, že počátek vztahu byl velmi klidný a nedocházelo k žádným náznakům agrese. (I1) „*Samozřejmě to bylo pěkný a řeknu to tak, že první tři roky to bylo úplně fantastický.*“

U dvou informantů byl počátek vztahu velmi rychlý, kdy ve velmi krátkém čase žena otěhotněla. (I2) „*Začátek byl jakože takovej hodně rychlej, protože za tři měsíce jsme čekali miminko, takže jsme se pořádně, jakože neznali.*“ Informant 3 uvedl, že jeho žena otěhotněla také asi po čtyřech měsících vztahu. Informant 3 také zmiňoval, že zůstával se ženou spíše z důvodu, že si myslel, že už je starý a musí mít nějaký vztah.

Zde vidíme velké rozdíly mezi vztahy, kdy informant 1 poznal svoji ženu ve velmi nízkém věku a vztah se tedy vyvíjel podstatně pomaleji než u dalších dvou informantů. (I1) „*Seznámili jsme se v našich 16 letech...*“ a vzali se tedy, až po čtyřech letech vztahu.

Nejvíce zaslepený byl informant 1, kdy nerozpoznal, že se později objevovaly náznaky agrese, je také velmi pravděpodobné, že to bylo z důvodu seznámení se právě v tom mladém věku, kdy se vztah celkově rozvíjel pomaleji a tím se objevovaly náznaky agrese, až později než u dalších dvou informantů. Uvedl, že pochopil, že byl obětí domácího násilí, až velmi

dlouhou dobu po ukončení vztahu. (I1) „*To jsem tenkrát nepoznal, samozřejmě ještě k tomu dodám, já to nepoznal nikdy jo, já jsem to nepoznal, až d natáčení toho dokumentu.*“

5.6 V pasti

Zde se zaměřujeme na období agrese ve vztahu, zabýváme se tím, kdy se poprvé objevily první náznaky a prvky agrese a jakým způsobem se agrese projevovala.

U informantů 1 a 3 bylo stejné, že se žena chovala jinak za zavřenými dveřmi a jinak na veřejnosti. Doma probíhalo psychické a fyzické násilí a na veřejnosti byly ženy přátelské a milé. (I3) „*To prostě byla žena dvou tváří, jako Jekyll a Hyde, no takže ona se změnila jenom, jako takhle, když přejedete rukou jo, mávnutím proutku prostě takhle uděláte a z člověka je jakoby mílius nebo vrah.*“ Informant 2 nezmiňoval, jak se chovala, když byli na veřejnosti, víme jen, že v předchozím vztahu se také objevovala fyzická agrese, jak z její strany, tak ze strany bývalého partnera.

U všech informantů bylo také velmi podobné, že se násilí stupňovalo nejprve od psychického násilí, kterým byly nadávky, výhrůžky, citové vydírání či lži a manipulace, až po fyzické napadání, kdy žena na muže útočila různými předměty, a dokonce i nožem.

U informanta 1 probíhalo nejvíce psychické násilí, kterým bylo ponižování, výhrůžky, že neuvidí děti a také nadávky. O fyzické násilí se také pokoušela, ale byla drobná, takže se informant 1 dokázal ubránit. Informant 1 také zmiňuje, že se nechal vyprovokovat a když na něj fyzicky zaútočila, tak jí to vrátil. (I1) „*Samozřejmě snaha o fyzický násilí, to znamená, že třeba mě chtěla vyprovokovat, abych já ji udeřil, tak mě v podstatě jako napadla, s tím, že já jsem jí to s promínutím vrátil.*“ Poté také probíhalo ničení osobních věcí a impulzivní výbuchy hněvu „*...my jsme měli takový skleněný výplně ve dveřích...tak ona s tím tak dlouho třískala, dokavad to nevysypala...*“

Informant 2 uváděl, že u něj se nejvíce objevovalo fyzické násilí, kdy na něj žena fyzicky útočila. (I2) „*Vzala litrovku sklinku a normálně mně tak řízla přes nohy...*“ Poté se také objevoval také psychický nátlak, kdy využívala dítě k tomu, aby informant 2 udělal, co chtěla. Informant 2 také uvedl, že se pokusil ženu uhodit (I2) „*Jednou jsem se jí pokusil dát facku a tož to byla hrůza potom, to byl amok, to jsem ju 14 dní neviděl.*“

U informanta 3 se nejvíce objevovaly lži a manipulace, kdy to začalo tím, že žena lhala o svém těhotenství. Informant 3 také uvedl, že žena byla velmi dobrá manipulátorka a lhářka, velmi často si půjčovala peníze a dokázala lidi velmi dobře přesvědčit, aby jí peníze půjčili,

i když jim je neměla v plánu vrátit (I3) „Ona uměla tak, tak prostě komunikovat s lidmi, a tak je přesvědčit...“ V tomto vztahu, jako v obou předchozích se také objevovala fyzická agrese, kdy žena měla sílu a vytáhla na informanta 3 i nůž. Zde se násilí projevovalo i na dětech. (I3) „*Ona prostě jí strašně seřezala za to a seřezala ji vařečkou a zlomila jí ruku, protože ji mlátila přes záda a přes zadek a ona si tu prdelku chránila rukou, což je normální, takže jí zlomila ruku.*“

Informanti uvedli, že časový úsek mezi násilím a klidem se také zkracoval, když později byly ženy agresivní třeba i každý den.

5.7 Pád do reality

Zde se zabýváme tím, kdy došlo k prvnímu prozření, jak muže, tak i okolí a jakým způsobem muži situaci řešili, zabýváme se zde také ukončením vztahu.

Zde zjišťujeme, že se informanti 1 a 3 snažili nějakým způsobem uniknout z vypjatých situací odchodem z domu nebo na fotbal. (I1) „*Já jsem hrál ten fotbal, to byl v podstatě takovej můj únik.*“ (I3) „*No, takže a já potom, abych jako uklidnil situaci, tak třeba jsem odcházel na zahradu, která byla asi 100 metrů ee jako do chaty.*“

Informant 2 také zmiňuje, že odcházel z domu, ale spíše z důvodu, že jej vyhodila a on nechtěl vyvolávat hádku (I2) „*Takže takže jsem přijel v pátek z montáží a večer už jsem byl někde na pivu, protože byla tak protivná, že v podstatě mě vyhodila aji.*“

Na konci vztahu se také dělo to, že se informanti nechtěli nebo se báli vracet domů. U informanta 2 to byl jeho strach z návratu domů (I2) „*...takže jsem vždycky s hrůzou jezdil dom, co mě čeká...*“ Informant 3 zmínil, že se nebál jen on, když se měla žena vrátit, ale bály se hlavně jeho děti. (I3) „*Prostě, když už ty děti slyšely, když jde odspoda po schodech, jak jako dejchá nebo jak jde, tak už začínaly brečet v tom bytě, už měly strach, až otevře dveře...*“

Impulzem k odchodu u informanta 1 bylo to, že jeho žena řekla svým rodičům, že jí nedává peníze a zatahla do jejich vztahu i rodiče, což se mu nelíbilo a na ten popud se rozhodl, že ve vztahu už nechce zůstat a ukončil jej.

Informant 2 odešel z důvodu násilí, žena chtěla, aby se vrátil, že se změní, ale on už to znovu nechtěl zažívat. (I2) „*Já jsem věděl, že kdybych se vrátil, tak by mě zničila.*“

Informant 3 se rozhodl odejít kvůli dětem, které už nechtěly s matkou bydlet. (I3) „*Vlastně ty děti řekly, tatínku musíš s ní být, tak se odstěhujeme.*“ Na základě toho se potom tedy se svojí ženou rozvedl.

Rozdíly zde tedy vidíme v tom, že informant 1 a informant 2 se rozhodli odejít sami, kdežto informant 3 se rozhodl odejít na popud svých dětí. Všichni muži, ale opustili své ženy, ani u jednoho to nebylo tak, že by žena odešla sama.

Okolí a rodiče si uvědomili nebo se dozvěděli, že informanti byli obětmi domácího násilí, až po jejich rozvodu. Během vztahu to vlastně ve všech třech případech nikdo nevěděl, protože to muži nikomu neřekli.

5.8 Slunce po bouři

Zde se zaměřujeme na období po ukončení vztahu, zda mají muži nový vztah a jaké pocity v nich vyvolává vzpomínka na vztah předchozí a jaký je jejich život teď.

Ukázalo se, že všichni muži mají již nový vztah, ve kterém jsou spokojeni a minulost se snaží nechat minulostí. (I1) „*takže takhle, ta hlavní myšlenka je v tom, že to, co se mi dělo, už se mi neděje a má na tom podíl, jak moje partnerka, tak i já.*“

Všichni muži potvrdili, že je to nějakým způsobem změnilo a že se teď chovají jinak. (I2) „*Spíš jsem se, jakože trošku změnil.*“ Informant 2 si také myslel, že už nikdy nebude mít nový vztah (I2) „*Že spíš jsem si už ani nemyslel, že někdy budu mít někdy vztah.*“

Informant 3 na ženy nikdy nezanevřel a teď má šťastný vztah. Informant 2 také nezanevřel na ženy a na otázku, jak se jeho zkušenost promítá do jeho současného vztahu řekl, že se snaží být lepším člověkem (I1) „*To jsem hodnej, teda aspoň se o to snažím.*“

Informant 3 zmínil, že svojí ženě částečně odpustil. (I3) „*Kdybych ji potkal třeba teď, kdyby žila, tak určitě bych ji jako nezavrhl.*“ Informant 3 ale také zmínil, že v současné době nevidá děti (I3) „*...já nevím, proč se se mnou nebaví, proč mě nechtěj vidět.*“ Zmiňuje, že to je z celé jeho zkušenosti to, co ho nejvíce bolí a trápí.

Informant 2 zmiňuje, že ji nepotkává, protože bydlí daleko, a tak se mu vzpomínky nevrací, ale když by ji měl potkat, tak mu běhá mráz po zádech. (I2) „*Jakože, když by kolem mě měla projít, tak to mi běhá mráz po zádech.*“

Informant 1 je s minulostí naprosto srovnaný a hovoří o ní bez velkých emocí, kdežto u informantů 2 a 3 se objevovaly emoce, i když o své minulosti také mluví velmi otevřeně.

6 VYHODNOCENÍ VÝZKUMNÝCH OTÁZEK

S ohledem na výše provedenou analýzu zkušeností mužů jako obětí domácího násilí můžeme nyní shrnout a zhodnotit naše zjištěné údaje.

HVO Jaké jsou zkušenosti mužů, kteří se stali obětí domácího násilí?

Výsledkem tedy je, že zkušenosti mužů jsou velmi podobné. Dozvěděli jsme se, že počátek vztahu bývá velmi často klidný a harmonický, neobjevují se žádné náznaky, že by se ve vztahu mělo rozvinout násilí. Poté jsme se tedy dozvěděli, že ve chvíli, kdy se násilí objeví, tak je velmi časté, že se odehrává jednou za čas a postupem času se doba mezi jednotlivými fázemi zkracuje.

Také víme, že zpočátku se objevuje spíše psychické násilí a celý proces začíná nadávkami a urážkami, které se postupně rozvinou v ponižování a vydírání, a nakonec se to dostane do bodu, kdy se začne projevovat fyzické násilí a agrese, až po používání nebezpečných předmětů. Vidíme zde také to, že ženy jsou velmi často navenek milé a přátelské a dokážou se na veřejnosti přetvařovat a chovat tak, že nikdo nepozná, že doma se projevují násilně. Muži si také velmi často nechtějí připustit a někdy také nepoznají, že by mohli být obětí domácího násilí. Nejčastější příčinou toho, proč muži nechtějí vztah opustit jsou děti, kvůli kterým ve vztahu zůstávají.

V souvislosti s teoretickými poznatky jsme zjistili, že ženy častěji využívají spíše psychického násilí a velmi často využívají děti jako nástroj k vydírání. Ženy bývají velmi často také dobrými manipulátorkami. Dále se také shoduje, že muži v mnoha případech nepoznají nebo nechtějí vidět, že jsou oběťmi domácího násilí, a tudíž domácí násilí nenahlásí. Důvodem může být také to, že se stydí, cítí se poníženo a méněcenně.

DVO Jakým způsobem se zkušenost s domácím násilím promítá do současných vztahů a života?

Domácí násilí se do současných vztahů promítá takovým způsobem, že se muži snaží na svoji minulost nemyslet a užívat si život. Po ukončení vztahu, ve kterém si prošli domácím násilím na ženy nezanevřeli a snažili se najít si nový vztah. Všichni muži mají v současné době nový vztah, ve kterém jsem šťastní a snaží se být lepšími lidmi.

Se svojí minulostí jsou srovnání, i když se na ni zapomenout nedá, ale i tak o ní mluví velmi otevřeně. Zjistili jsme také, že muži většinou své problémy řeší sami a nesvěřují se,

protože se stydí a připadají si méněcenní. Většinou tedy také nenavštěvují intervenční centra a nevyužívají ani jiné formy pomoci pro oběti domácího násilí, jak jsme zjistili u všech našich respondentů, kteří nevyhledali žádnou formu pomoci. Snažili se se svojí zkušeností vypořádat sami bez pomoci. Celý průběh domácího násilí je velmi emočně náročný a mohou po něm zůstat následky, které nikdy nezmizí.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce se zabývala problematikou domácího násilí páchaném na mužích. Tato práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část je rozdělena do tří kapitol. První kapitola se zaměřuje na domácí násilí a celý jeho průběh, od příčin, až po důsledky domácího násilí, poté se v této kapitole také zabýváme mýty o domácím násilí a genderovým aspektem. Druhá kapitola se zabývá domácím násilím na mužích, jeho specifickými znaky a také prevencí, dále se zde zaměřujeme na ženy, jako násilné osoby. Třetí kapitola se soustředí na intervenci v případech domácího násilí, krizovou intervenci, a znaky krizové intervence, poté zde zmiňujeme krizovou intervenci v případech domácího násilí a činnost intervenčních center pro osoby ohrožené domácím násilím, a nakonec zde máme popsána specializovaná pracoviště pro oběti domácího násilí.

Praktická část byla realizována skrze polostrukturované rozhovory. Výzkumný soubor tvořili čtyři muži, kteří mají zkušenost s domácím násilím ze strany partnerky. K analýze dat jsme využívali interpretativní fenomenologickou analýzu. Sběr dat probíhal v průběhu leden–únor 2025. Hlavním cílem našeho výzkumu bylo porozumět žité zkušenosti mužů, jako obětí domácího násilí a následně popsat, jakým způsobem se jejich zkušenost promítá do současného života a dalších vztahů.

Cílem této bakalářské práce bylo zvýšit povědomí o domácím násilí páchaném na mužích, rozšiřování poznatků a informovanosti o domácím násilí pro veřejnost a pracovníky v pomáhajících profesích.

Závěrem tedy vyplývá, že zkušenosti mužů jsou velmi podobné, kdy vztah je ze začátku klidný a neobjevují se žádné náznaky, že by se domácí násilí mělo později projevit. Celý proces domácího násilí začíná psychickým nátlakem a dále se projevuje fyzická agrese. Muži také ve vztahu zůstávají velmi dlouho dobu, kvůli tomu, že se stydí nebo si připadají méněcenní. Dále také z výzkumu vyplývá, že všichni muži jsou se svojí zkušeností srovnání a dokáží o ní otevřeně hovořit, mají také nové vztahy, ve kterých jsou šťastní a na to, co se jim dělo v minulosti se snaží nemyslet. Snaží se žít přítomností a užívat si život.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Literární zdroje

BROŽ, Filip a VODÁČKOVÁ, Daniela, 2015. *Krizová intervence v kazuistikách*. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0811-2.

BURIÁNEK, Jiří; KOVAŘÍK, Jiří; ZIMMELOVÁ, Petra a ŠVESTKOVÁ, Renata, 2006. *Domácí násilí- násilí na mužích a seniorech*. Praha/Kroměříž: Triton. ISBN 80-7254-914-6.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 2020. *Domácí násilí: Nebezpečné rodinné vztahy ve 21. století*. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-806-8.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 2020. *Domácí násilí: Nebezpečné rodinné vztahy ve 21. století*. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-806-8. (PETERS, Jay, 2008. Measuring Myths about Domestic Violence: Development and Initial Validation of the Domestic Violence Myth Acceptance Scale. Online. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma*. Roč. 16, č. 1, s. 1-21. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/10926770801917780>. [cit. 2025-04-24].)

DALIGAND, Liliane, 2014. *Násilí v partnerských vztazích*. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0718-4.

HUNYADIOVÁ, Stanislava, 2012. *Krizová intervencia v pomáhajúcich profesiach*. Prešov: Ústav sociálnych vied a zdravotníctva bl. P.P. Gojdiča. ISBN 978-80-8132-060-6.

PIKÁLKOVÁ, Simona; PODANÁ, Zuzana a BURIÁNEK, Jiří, 2015. *Ženy jako oběti partnerského násilí: Sociologická perspektiva*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON). ISBN 978-80-7419-189-3.

STOČESOVÁ, Veronika a ČÁP, David, 2020. *Psychoterapeutická práce s původci zvládání domácího násilí: Zvládání vzteku, agrese a násilných projevů*. Praha: Portál. ISBN 987-80-262-1655-1.

STRAUSS, Anselm a CORBINOVÁ, Juliet, 1999. *Základy kvalitativního výzkumu*. Brno: Albert. ISBN 80-85834-60-X.

ŠEVČÍK, Drahomír a ŠPATENKOVÁ, Naděžda, 2011. *Domácí násilí: Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-690-2.

ŠPATENKOVÁ, Naděžda, 2011. *Krizová intervence pro praxi*. 2. doplněné vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-2624-3.

ŠVARŘÍČEK, Roman a ŠEĐOVÁ, Klára, 2007. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-313-0.

ÚLEHLOVÁ, Dagmar, 2009. *Problematika domácího násilí pro zdravotnické pracovníky*. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů. ISBN 987-80-7013-502-0.

VARGOVÁ, Branislava; POKORNÁ, Dana a TOUFAROVÁ, Marie, 2008. *Partnerské násilí*. Praha: Linde. ISBN 9788086131764.

VODÁČKOVÁ, Daniela, 2007. *Krizová intervence*. 2. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-342-0.

VOŇKOVÁ, Jiřina a SPOUSTOVÁ, Ivana, 2016. *Domácí násilí z pohledu žen a dětí: právní stav k 1.1.2016*. 3. aktualizované. Praha: proFem. ISBN 9788090456457.

Elektronické zdroje

BURIÁNEK, Jiří a PODANÁ, Zuzana, 2023. *Násilí tváří v tvář*. Online. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-5260-3. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/nasili-tvari-v-tvar-12818/>. [cit. 2025-04-22].

BURIÁNEK, Jiří; PIKÁLKOVÁ, Simona a PODANÁ, Zuzana, 2015. *Abused, Battered, or Stalked: Violence in Intimate Partner Relations Gendered*. Online. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-3163-9. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/e-kniha/abused-battered-or-stalked-violence-in-intimate-partner-relations-gendered-2194833/>. [cit. 2025-04-13].

CENTRUM TERAPEUTICKÝCH SLUŽEB [CETERAS]. *Krizová intervence*. Online. Centrum terapeutických služeb [CETERAS]. Dostupné z: <https://ceteras.cz/krizova-intervence/>. [cit. 2025-04-20].

ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 2008. *Moderní psychologie pro právníky*. Online. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2207-8. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/moderni-psychologie-pro-pravniky-170/>. [cit. 2025-04-24].

ENAKELE, Alkauthar Seun, 2019. Domestic violence against men: prevalence, implications, and consequences. Online. *Social Work Experience and Methods*. Roč. 24, č. 2, s. 15. ISSN 2029-5820. Dostupné z: <https://doi.org/10.7220/2029-5820.24.2.2>. [cit. 2025-04-13].

GARRO, Maria; BONFANTI, Rubinia Celeste; ARGENTO, Adriana a RUGGIERI, Stefano, 2024. Violence Against Men and Its Effects Within the Workplace: A Literature Review. Online. *Social Sciences*. Vol. 13, no. 12, s. 20. ISSN 2076-0760. Dostupné z: <https://doi.org/10.3390/socsci13120636>. [cit. 2025-04-24].

GELLES, Richard James, 2003. *International Handbook of Violence Research: Violence in the Family*. Online. Dordrecht: Springer. ISBN 978-0-306-48039-3. Dostupné z: https://doi.org/https://doi.org/10.1007/978-0-306-48039-3_42. [cit. 2025-04-17].

MARVÁNOVÁ VARGOVÁ, Branislava; HORÁK, Ladislav; PEKARA, Jaroslav a PAVLÍKOVÁ, Iva, 2016. *Intervence v případech domácího násilí: Manuál pro zdravotníky*. Online. Praha: ROSA- centrum pro ženy. Dostupné z: <https://stopnasili.cz/wp-content/uploads/2016/08/rosaMANUAL.pdf>. [cit. 2025-04-21].

NÁRODNÍ ZDRAVOTNICKÝ INFORMAČNÍ PORTÁL [NZIP], 2020. *Mýty o domácím násilí*. Online. Národní zdravotnický informační portál [NZIP]. 16. 7. 2020, 16. 7. 2020. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/clanek/104-myty-o-domacim-nasili>. [cit. 2025-04-20].

NÁRODNÍ ZDRAVOTNICKÝ INFORMAČNÍ PORTÁL [NZIP], 2021. *Domácí násilí: co to je?* Online. NÁRODNÍ ZDRAVOTNICKÝ INFORMAČNÍ PORTÁL [NZIP]. Národní zdravotnický informační portál [NZIP]. 25. 1. 2021. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/clanek/101-domaci-nasili-zakladni-informace>. [cit. 2025-04-17].

NEVYPUSTĚ DUŠI, 2020. *Krizová intervence je tu pro všechny*. Online. Nevypust' duši. Dostupné z: <https://nevypustdusi.cz/2020/04/16/krizova-intervence-je-tu-pro-vsechny/>. [cit. 2025-04-17].

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY [PČR], 2025. *Pomoc obětem TČ*. Online. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/nasilne-trestne-ciny.aspx>. [cit. 2025-04-12].

PRÁVNÍ PROSTOR, 2022. *Aktuality: Výzkum: Každý pátý člověk se stal obětí domácího násilí*. Online. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/aktuality/vyzkum-kazdy-paty-clovek-se-stal-obeti-domaciho-nasili>. [cit. 2025-04-12].

ŘÍHÁČEK, Tomáš; ČERMÁK, Ivo a HYTYCH, Roman, 2013. *Kvalitativní analýza textů: čtyři přístupy*. Online. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-6382-2. Dostupné z: [https://dl1.cuni.cz/pluginfile.php/504618/mod_resource/content/3/Kvalitativni-analyza-textu\(1\).pdf](https://dl1.cuni.cz/pluginfile.php/504618/mod_resource/content/3/Kvalitativni-analyza-textu(1).pdf). [cit. 2025-04-24].

ŘÍHÁČEK, Tomáš; ČERMÁK, Ivo a HYTYCH, Roman, 2013. *Kvalitativní analýza textů: čtyři přístupy*. Online. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-6382-2. Dostupné z: [https://d11.cuni.cz/pluginfile.php/504618/mod_resource/content/3/Kvalitativni-analyza-textu\(1\).pdf](https://d11.cuni.cz/pluginfile.php/504618/mod_resource/content/3/Kvalitativni-analyza-textu(1).pdf). [cit. 2025-04-24]. (SMITH, John Alexander; FLOWERS, Paul a LARKIN, Michael, 2009. *Interpretative Phenomenological Analysis: Theory, Method and Research*. Online. London: Sage. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/14780880903340091>. [cit. 2025-04-24].)

SLOVNÍK CIZÍCH SLOV [SCS. ABC.CZ], 2025. *Pojem krizová intervence*. Online. Slovník cizích slov. Dostupné z: <https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/krizova-intervence>. [cit. 2025-04-17].

STRÍDAVKA, 2016. *Muži jako oběti domácího násilí*. Online. Strídavka. 12. října 2016. Dostupné z: <https://stridavka.cz/muzi-jako-obeti-domaciho-nasili/>. [cit. 2025-04-21].

ŠPATENKOVÁ, Naděžda, 2017. *Krize a krizová intervence*. Online. Praha: Grada publishing. ISBN 978-80-271-9951-8. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/e-kniha/krize-a-krizova-intervence-2369941/>. [cit. 2025-04-20].

TOPINKA, Daniel, 2016. *Domácí násilí z perspektivy aplikovaného výzkumu: Základní fakta a výsledky*. Online. Ostrava: SocioFactor. ISBN 978-80-906615-0-9. Dostupné z: <http://www.domaci-nasili.cz/wp-content/uploads/Dom%C3%A1c%C3%AD-n%C3%A1sil%C3%AD-z-perspektivy-aplikovan%C3%A9ho-v%C3%BDzkumu.-SocioFactor-2016..pdf>. [cit. 2025-04-12].

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Výzkumný soubor.....	28
Tabulka 2 Seznam témat – informant 1	33
Tabulka 3 Seznam témat – informant 2	37
Tabulka 4 Seznam témat – informant 3	40
Tabulka 5 Společná témata	44

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Např.- například

Atd. – a tak dál

CETERAS – Centrum terapeutických služeb

IPA – interpretativní fenomenologická analýza

NZIP – Národní zdravotnický informační portál

PČR – Policie České republiky

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Otázky do rozhovoru

PŘÍLOHA P I: NÁZEV PRVNÍ PŘÍLOHY

Otázky do rozhovoru

- Popište mi, jak jste se seznámili?
- Jaký byl váš vztah na začátku?
- Kdy jste poprvé upozoroval prvky agrese nebo změny chování a popište mi, jak se to projevovalo?
- Jak se k vám partnerka chovala?
- Popište mi, jak jste to vnímal a jaké jste z toho měl pocity?
- Měl jste nějaké dřívější signály od okolí o chování vaší partnerky? Jaké ty signály byly?
- Jakým způsobem jste ji konfrontoval?
- Zkuste mi popsat, jak jste konkrétně situaci řešili?
- Jakým způsobem se vaše zkušenost promítá do současných vztahů?
- Když se zpětně ohlédnete za vaším vztahem, jaké pocity to ve vás vyvolává?